

Bruxelles, den 14.12.2016
C(2016) 8678 final

TIL OFFENTLIGGØRELSE

Dette dokument er et internt kommissionsdokument, som der udelukkende gives indsigt i til orientering.

Vedr.: Statsstøttesag SA.46882 (2016/N) – Danmark – Ændring af finansieringen af vedvarende energi

Hr. udenrigsminister

1. SAGSFORLØB

- (1) Ved brev af 1. december 2016 anmeldte Danmark en ændring af finansieringen af de foranstaltninger angående vedvarende elektricitet, som Kommissionen tidligere havde godkendt.

2. BESKRIVELSE AF FORANSTALTNINGEN

2.1. Baggrund

- (2) Kommissionen har på grundlag af retningslinjerne for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014–2020¹ (miljø- og energistøtteretningslinjerne) siden disses ikrafttrædelse godkendt følgende støtteforanstaltninger i Danmark:
- SA.36204 – Støtte til solcelleanlæg og øvrige vedvarende energianlæg,
 - SA.37122 – Støtte til husstandsmøller og til havmøller med forsøgsэлемент (senere ændret ved afgørelse SA.42498),
 - SA.44626 – Pilotudbud på solenergi,
 - SA.40305 – Havmølleparken Horns Rev 3,

¹ EUT C 200 af 28.6.2014, s. 1.

Udenrigsminister Anders Samuelsen
Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K

- SA.43751 – Havmøllekapacitet på 350 MW.
- (3) Udgifterne til disse støtteforanstaltninger finansieres med den såkaldte PSO-afgift, som betales af kunderne til eltransmissions- og distributionstjenester. I overensstemmelse med paragraf 29 i miljø- og energistøttereaktionslinjerne undersøgte Kommissionen desuden foreneligheden med traktatens artikel 30 og 110 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). For at afhjælpe en potentiel forskelsbehandling i strid med traktatens artikel 30 og 110 TEUF gav Danmark tilsagn om (på visse betingelser) at åbne pilotudbuddene for 2015/2016 inden for vedvarende elektricitet op for elproducenter i andre EØS-lande, med op til 6 % af den udbudte kapacitet eller op til 2,4 MW i denne toårige periode.
 - (4) Kommissionen konkluderede i alle sagerne, at den delvise adgang til pilotudbuddene inden for vedvarende elektricitet for producenter i andre EØS-lande fjernede risikoen for forskelsbehandling mod producenter af grøn elektricitet i andre medlemsstater². Kommissionen fandt derfor, at finansieringen af foranstaltningerne med PSO-afgiften var forenelig med traktatens artikel 30 og 110 indtil den 31. december 2016.
 - (5) Kommissionen bemærkede, at støtte tildelt frem til den 31. december 2016 i princippet kan udbetales også efter denne dato, hvis der er sikkerhed for overholdelse af traktatens artikel 30 og 110. Danmark har anmeldt den ændrede finansiering af foranstaltningerne for at sikre overholdelsen af traktatens artikel 30 og 110.

2.2. Den ændrede finansiering af støtten til vedvarende energi

- (6) Danmark har oplyst, at den nuværende PSO-afgift vil blive udfaset over fem år (2017-2022 – "udfasningsperioden"). Denne udfasning er baseret på følgende principper:
 - Al ny VE-kapacitet under alle nye VE-støtteordninger og genanmeldte støtteordninger finansieres fra og med 2017 over finansloven³.
 - Eksisterende VE-støtteordninger flyttes gradvis fra PSO-afgiftssystemet over til finansloven i løbet af perioden 2017-2022.
- (7) Danmark har imidlertid yderligere oplyst, at det pilotudbud, der blev godkendt i sag SA.44626, og havmøllekapaciteten på 350 MW, der blev godkendt i sag SA.43751, fuldt ud vil blive finansieret direkte over finansloven fra 1. januar 2017.
- (8) Danmark anfører, at udfasningen ventes at ske med ca. 1 mia. DKK i 2017, yderligere 0,5 mia. DKK i 2018, yderligere 0,5 mia. DKK i 2019, yderligere 1,2 mia. DKK i 2020 og endelig 1 mia. DKK i 2021. Danmark har forsikret, at PSO-systemet vil være fuldt udfaset i januar 2022.

² Kommissionen godkendte pilotudbuddet i sag SA.44626 – Pilotudbud på solenergi.

³ Den direkte støtte fra finansloven vil blive finansieret ved at hæve indkomstsatten på de nederste trin og gennem omprioriteringer i finansloven. Danmark har forsikret, at man vil finansiere VE-støtten direkte over finansloven og ikke vil opkræve nogen afgift af elektricitetsforbruget hertil.

- (9) For at sikre foreneligheden med traktatens artikel 30 og 110 TEUF og imødegå enhver potentiel forskelsbehandling har Danmark givet tilsagn om at investere i energiinfrastruktur, der vil fremme grænseoverskridende elektricitetsstrømme.
- (10) Danmark har anslået omfanget af potentiel forskelsbehandling over for importeret energi ved brug af den metode, der blev benyttet i de i punkt 2 nævnte afgørelser: det samlede beløb estimeres ved at gange den årlige procentdel af det samlede danske elektricitetsforbrug, som udgøres af importeret og forbrugt vedvarende elektricitet, med det beløb, der årligt finansieres gennem PSO-afgiften til støtte for vedvarende elproduktionskapacitet i Danmark.
- (11) Danmark har oplyst, at importeret vedvarende energi vil tegne sig for 6 % af det samlede forbrug i Danmark i 2017, og at denne andel frem til 2021 gradvis vil blive tilpasset efter den forventede udvikling af den importerede vedvarende elektricitets andel af det samlede elektricitetsforbrug i Danmark. Tilpasningen vil svare til årlig stigning på 0,5 %. Dette resulterer i følgende beløb:

	2017	2018	2019	2020	2021
Samlet VE-støtte	6,320	6,916	6,515	6,428	6,243
PSO-indfaset i finansloven	2,482	2,995	3,511	4,751	5,789
Samlet PSO-beløb til VE	3,838	3,921	3,004	1,677	0,454
<i>Forskelsbehandling</i>	<i>0,230</i>	<i>0,255</i>	<i>0,210</i>	<i>0,126</i>	<i>0,036</i>

Tabel 1: Samlet beløb (i mia. DKK) potentiel forskelsbehandling af importeret vedvarende energi (2017-2021)

Kilde: De danske myndigheder

- (12) Af tabel 1 fremgår det, at den påviste samlede forskelsbehandling indtil fuld udfasning af PSO-afgiften udgør 857 mio. DKK (114 mio. EUR).
- (13) Danmark har givet tilsagn om at investere i projekter, der tager sigte på at øge den grænseoverskridende kapacitet. For at imødegå potentiel forskelsbehandling i den femårige udfasningsperiode har Danmark foreslået følgende infrastrukturprojekter med et samlet udgiftsniveau på 889 mio. DKK (118,6 mio. EUR):
- Østkystforbindelsen (DK1-DE):* Projektet indeholder en opgradering af en eksisterende sammenkobling til Tyskland fra Kassø til Dollern. Sammenkoblingen ventes at øge handelskapaciteten over grænsen med ca. 1 000 MW inden udgangen af 2021 og kræver investeringer på ca. 82 mio. EUR (615 mio. DKK).
 - Netudbygning i Danmark:* Projektet er forbundet med Østkystforbindelsen (DK1-DE) og består af udbygning af interne net med kabler på den jyske vestkyst (mellem Lykkegaard og Idomlund). Denne udbygning er nødvendig for at kunne rumme den øgede kapacitet, Østkystforbindelsen til Tyskland kræver. Infrastrukturprojektet vil kræve investeringer på ca. 21,6 mio. EUR (162 mio. DKK).
 - Deling af Hovegaard-stationen i to:* Forbindelserne mellem Danmark og Sverige over Øresund er sammenkoblet i én station, Hovegaard-stationen. Projektet går ud på at dele stationen op i to fysiske stationer tæt på hinanden, således at begrænsninger i kapaciteten til Sverige reduceres under planlagt vedligeholdelsesarbejde. Projektet vil sikre fuld disponibilitet i Øresundsforbindelserne i adskilligt flere timer om året. Infrastrukturprojektet vil kræve investeringer på ca. 15 mio. EUR (112 mio. DKK).

3. VURDERING AF FORANSTALTNINGEN

- (14) Kommissionen bemærker, at der bortset fra finansieringen ikke sker nogen ændringer i de i punkt 2 nævnte foranstaltninger. Kommissionen har derfor ingen grund til at ændre noget ved sin vurdering af foranstaltningernes forenelighed og kan derfor nøjes med at vurdere, om finansieringen af disse foranstaltninger er forenelig med traktatens artikel 30 og 110 TEUF, jf. miljø- og energiretningslinjernes paragraf 29.
- (15) Ifølge retspraksis kan en afgift, som rammer indenlandske og importerede varer efter samme kriterier, ikke desto mindre være i strid med TEUF, når afgiftsprovenuet er bestemt til at betale aktiviteter, der i særlig grad er til fordel for indenlandske, afgiftsbelagte varer. Hvis fordelene for disse varer fuldt ud opvejer den afgift, de er pålagt, har afgiften kun virkninger for importerede varer og udgør derfor en afgift med tilsvarende virkning i strid med traktatens artikel 30 TEUF. Hvis fordelene derimod kun opvejer en del af den byrde, der er pålagt de indenlandske varer, er afgiften en diskriminerende afgift som omhandlet i traktatens artikel 110 TEUF og i strid med denne traktatbestemmelse med hensyn til den del af den, der anvendes til at udligne den byrde, som indenlandske varer er belagt med.⁴
- (16) Hvis der til indenlandsk elproduktion ydes støtte, der finansieres via en afgift af alt forbrug af elektricitet (også af importeret elektricitet), er der risiko for, at finansieringsmåden, der lægger en byrde på importeret elektricitet, som ikke nyder godt af denne finansiering, kan medføre forskelsbehandling af importeret elektricitet fra vedvarende kilder og dermed være i strid med traktatens artikel 30 og/eller 110 TEUF⁵.
- (17) For at afbøde ethvert problem i forhold til traktatens artikel 30 og 110 TEUF har Danmark foreslået at investere i infrastruktur, der vil øge de grænseoverskridende elektricitetsstrømme ved at øge både eksport- og importkapaciteten til og fra Tyskland (Østkystforbindelsen), og udbygge de interne net knyttet til Østkystforbindelsen, så de kan rumme den øgede sammenkoblingskapacitet. Infrastrukturinvesteringerne vil også styrke sammenkoblingen mellem Sverige og Danmark gennem en opdeling af Hovegård-stationen i to stationer. De samlede anslåede udgifter til disse projekter (889 mio. DKK/ 118,6 mio. EUR) overstiger det beløb, potentiel forskelsbehandling af importeret vedvarende elektricitet anslås at repræsentere i perioden 2017-2022 (850,7 mio. DKK/ 114 mio. EUR).
- (18) Kommissionen finder, at de af Danmark foreslåede investeringer må antages at øge den grænseoverskridende kapacitets disponibilitet til kommercielle elektricitetsstrømme og således kan ventes at fremme import af vedvarende elektricitet.
- (19) Kommissionen bemærker desuden, at Danmark gradvis vil udfase PSO-afgiften som finansieringsmiddel frem til januar 2022. Kommissionen hæfter sig ved, at fra det øjeblik hvor foranstaltningerne finansieres direkte over finansloven, vil der ikke være nogen direkte forbindelse mellem støtteforanstaltningernes finansiering og den støtte, der ydes under støtteordningen. Kommissionen finder derfor, at

⁴ Forenede sager C-128/03 og C-129/03, *AEM*, EU:C:2005:224, præmis 44-47; sag C-206/06, *Essent*, EU:C:2008:413, præmis 42.

⁵ Sag 47/69, *Frankrig mod Kommissionen*, EU:C:1970:60, præmis 20. Se også sag SA.38632 (2014/N), *Tyskland – EEG 2014*, Reform af loven om vedvarende energi (endnu ikke offentliggjort i EUT).

finansieringsordningen for de foranstaltninger og ordninger, der er nævnt i punkt 2, fra og med 2022 ikke vil indebære nogen restriktioner, der strider mod traktatens artikel 30 eller artikel 110 TEUF. Det gælder allerede for den pilotordning, der blev godkendt i sag SA.44626, og den havmøllekapacitet på 350 MW, der blev godkendt i sag SA.43751, hvor Danmark bekræftede, at disse foranstaltninger fra og med 1. januar 2017 fuldt ud finansieres over finansloven.

- (20) I lyset af det ovenstående finder Kommissionen den af Danmark anmeldte foranstaltning egnet til at afhjælpe den potentielle tilsidesættelse af traktatens artikel 30 og 110 TEUF for de godkendte statsstøtteforanstaltninger SA.36204, SA.37122 og SA.40305, der er nævnt i punkt 2⁶, indtil den 31. december 2021.

4. KONKLUSION

Kommissionen har følgelig besluttet ikke at modsætte sig støtten, da den er forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, litra c) i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Hvis dette brev indeholder fortrolige oplysninger, som ikke må videregives til tredjemand, bedes De informere Kommissionen herom senest femten arbejdsdage fra modtagelsesdatoen. Har Kommissionen ikke inden udløbet af denne frist modtaget en begrundet anmodning om fortrolig behandling, vil den gå ud fra, at De er indforstået med, at brevets tekst offentliggøres i sin helhed på det autentiske sprog på følgende websted: <http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>.

Anmodning om fortrolig behandling sendes elektronisk til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Directorate-General Competition
State Aid Greffe
1049 Brussels
Stateaidgreffe@ec.europa.eu

Med venlig hilsen
På Kommissionens vegne

Margrethe Vestager
Medlem af Kommissionen

⁶ De foranstaltninger, der blev godkendt af Kommissionen i sag SA.44626 og SA.43751, vil fra 2017 blive fuldt ud finansieret over finansloven.

BEKRÆFTET KOPI
For generalsekretæren

Jordi AYET PUIGARNAU
Direktor for generalsekretariatets kontor
EUROPA-KOMMISSIONEN